

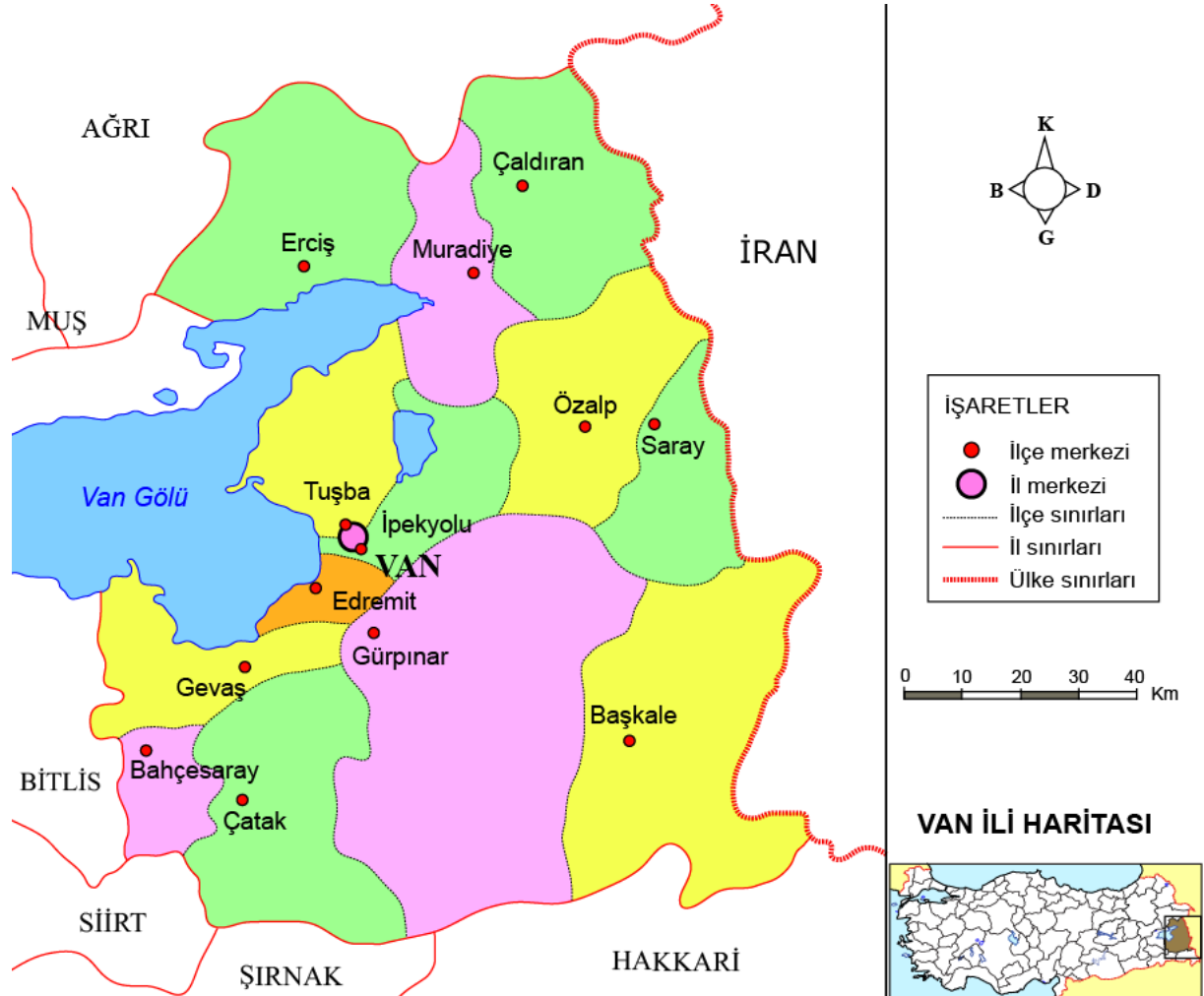

SINIR KAPISI

VAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

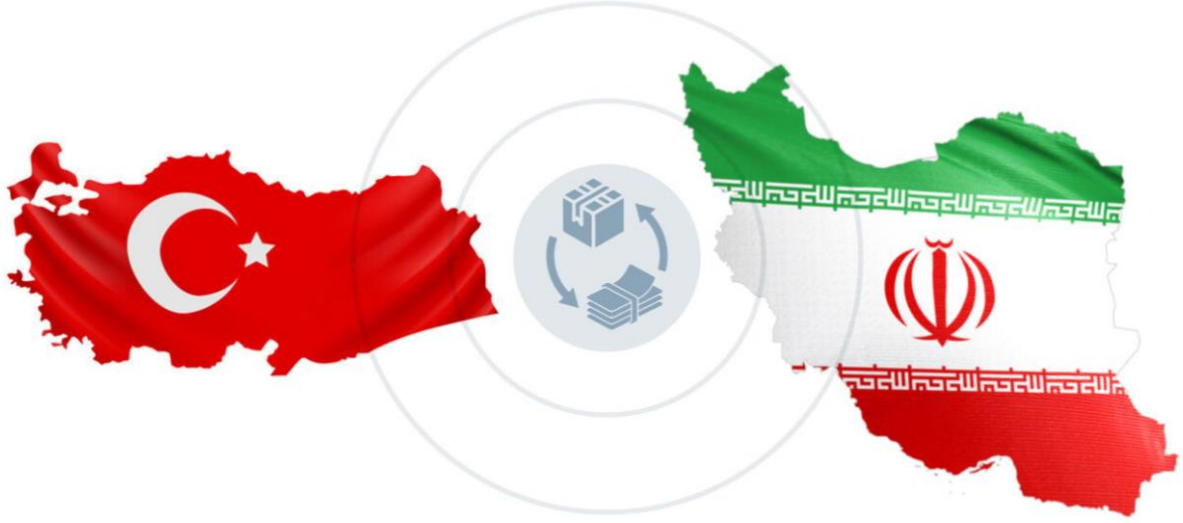
VAN

Van ili nüfus bakımından bu bölgenin en büyük ilidir. 2024 sonu verilerine göre nüfusu 1.118.087 kişidir. Kuzeyden Ağrı, batıdan Bitlis, güneybatıdan Siirt, güneyden Hakkâri ve Şırnak illeriyle, doğudan da İran'la sınırlıdır. Van, yüzölçümü açısından Türkiye'nin en büyük beşinci ilidir. Van iklimi karasal iklim olup bitki örtüsü bozkırdır. Van'da kış ayları sert geçer. Kar etkisini yoğun göstermektedir. İlkbahar ayları Van'a en çok yağışın düştüğü aylardır. Van'da yaz ayları genelde kurak ve sıcak olup, Van Gölü'nün etkisiyle biraz serin yaşanmaktadır. Van'da tarım alanları yüzölçümünün %20'sini kapsar. Yetiştirilen başlıca ürünler; Arpa, Buğday, Çavdar, Fasulye, Armut, Patates, Şeker Pancarı ve Elma yetiştirilmektedir. En önemli geçim kaynağı olan hayvancılık her mevsim kullanılabilir. Türkiye'de en fazla küçükbaş hayvan Van'da bulunur. Van sanayi bakımından bölgenin en gelişmiş üç ilinden biridir. Van şehri, geçmişinden gelen ve günümüzde de devam eden stratejik öneminden dolayı daima işlek olan yollara sahip olmuştur. D 300, D 975 ve D 280 karayolları ile şehre ulaşmak mümkündür. Van'ın kara yolu ulaşımı gibi demiryolu ulaşımı da önem arz eder. TCDD'nin 5. bölgesini oluşturan hat Malatya üzerinden Yolçatı'ya ulaşır. Burada ikiye ayrılan hatlardan biri Elazığ ve Muş üzerinden Tatvan'a ulaşır. Tatvan'da bulunan iskeleden Tatvan-Van tren feribotuyla Van'a ulaşan hat, Özalp üzerinden İran sınırındaki Kapıköy Tren İstasyonu'nda son bulur. Kapıköy ile karşıdaki İran'ın Razi istasyonunda gümrük kontrolü noktaları vardır. Razi'den ayrılan hat Tebriz üzerinden Tahran'a ulaşır. Ayrıca Van'da bulunan Ferit Melen Havaalanı, bölgesel önemi olan bir havaalanıdır.

GELİNCİK SINIR KAPISI ÇALIŞMA RAPORU

Küreselleşme ekonominin bütün alanlarında olduğu gibi ticaretle de önemli değişikliklere yol açmıştır. Dünya ekonomisinde görülen değişimler uluslararası ticaret hacminin önemini giderek artırmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin kalkınması açısından sanayi üretiminin yanı sıra ticaretteki pazar çeşitliliği ve rekabet avantajı hayati bir rol oynamaktadır. Bu nedenle ülkeler, kalkınma politikalarında uluslararası ticarete geniş yer vermektedirler. Türkiye vizyonu çerçevesinde 500 milyar dolar ihracat hedefi konulmuştur. Bu veriler ışığında yapılan değerlendirmeler dış ticaretin önemini gözler önüne sermektedir.

TÜRKİYE-İRAN DIŞ TİCARETİ

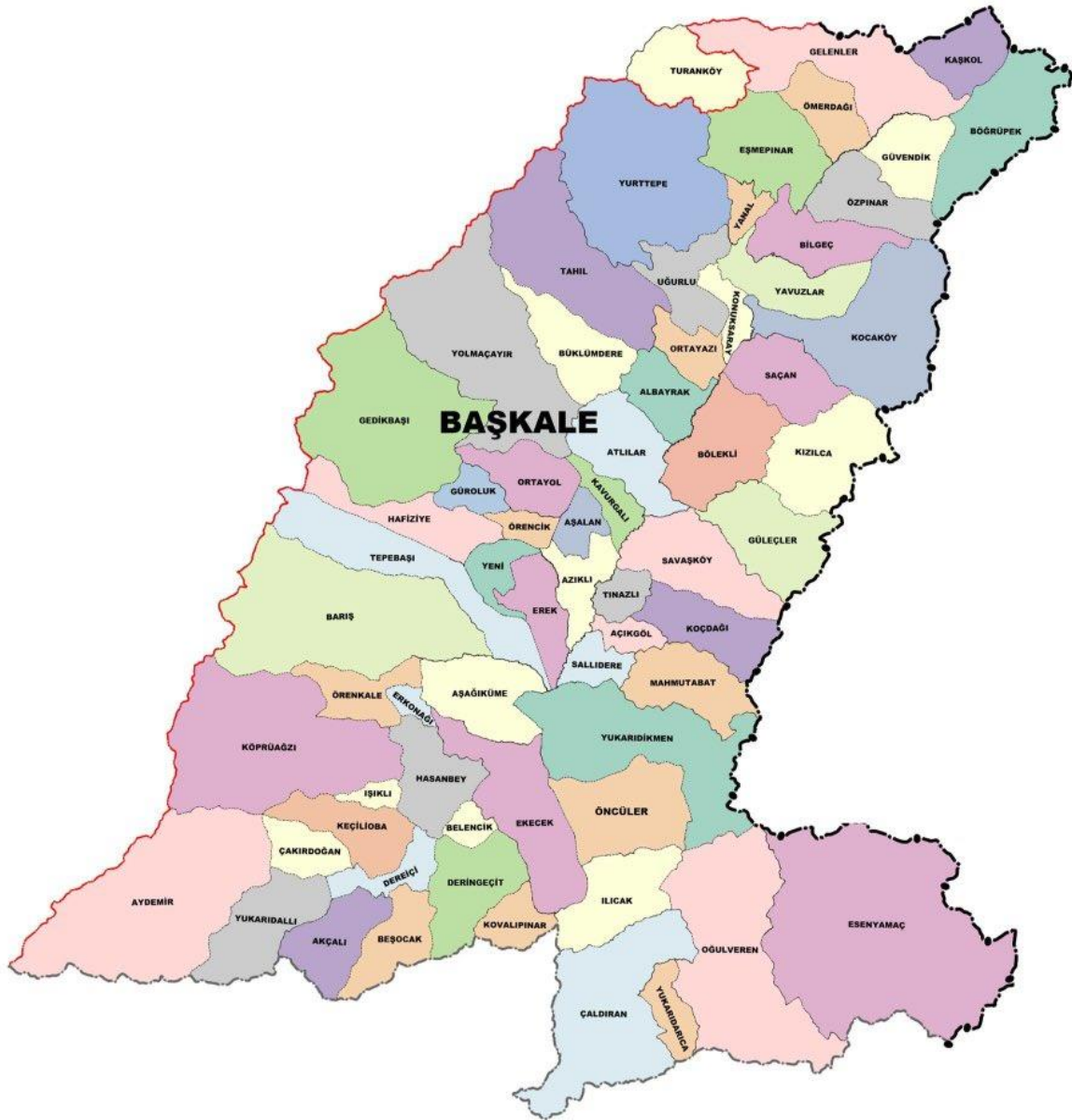
2023 yılında Türkiye ile İran arasında ki İhracat ve İthalat rakamları;

- 1. Çeyrekte 3.781.494 \$ ihracat ve 4.358.437 \$ ithalat
- 2. Çeyrekte 2.088.117 \$ ihracat ve 5.119.836 \$ ithalat
- 3. Çeyrekte 3.998.441 \$ ihracat ve 3.755.321 \$ ithalat
- 4. Çeyrekte 5.321.433 \$ ihracat ve 2.781.601 \$ ithalat gerçekleştirmiştir. (TÜİK, 2023)

2024 yılında Türkiye ile İran arasında ki İhracat ve İthalat rakamları;

- 1. Çeyrekte 3.630.771 \$ ihracat ve 2.463.937 \$ ithalat
- 2. Çeyrekte 5.642.696 \$ ihracat ve 7.951.880 \$ ithalat
- 3. Çeyrekte 5.903.028 \$ ihracat ve 6.801.017 \$ ithalat
- 4. Çeyrekte 5.587.678 \$ ihracat ve 10.744.392 \$ ithalat gerçekleştirmiştir. (TÜİK, 2024)

2023 yılına baktığımızda ihracat 15.190 milyar dolardır. Aynı yıl 16.015 milyar dolarlık bir ithalat görülmektedir. İki ülke arasındaki ticaret hacmi 2023 yılında genellikle 31 milyar 201 bin dolar civarında seyretmektedir. 2024 yılında baktığımızda ise iki ülke arasında 48 milyar 725 bin dolarlık bir ticaret hacmi oluşmuştur. 2024 yılında ki verilere bakarsak 20.764 milyar dolarlık bir ihracat gerçekleştirilmişken, aynı yılsonu itibarıyla 27.961 milyar dolarlık bir ithalat gerçekleşmiştir. Ortalama yüzde 31’lik bir ticari artış yaşanmıştır. Buda iki ülke arasındaki ticaret hacminin her geçen yıl daha fazla arttığını göstermektedir. Geçmiş yıllarda genellikle dış ticaret dengesi üçte iki oranında İran lehine olmaktadır, ancak son dönemlerde oransal olarak eşit bir denge yakalamıştır. Türkiye’nin ihracatı ağırlıklı olarak sanayi ürünlerinden oluşurken, İran’ın Türkiye’ye ihracatı petrol, doğalgaz ve petrokimya ürünleri ağırlıklıdır.

BAŞKALE İLÇESİ

Van'ın Güneydoğusunda yer alan Başkale İlçesi, 64.216 toplam nüfusu ile Van İli'nin ilin en büyük ilçelerinden biridir. Yüzölçümü 2.599 km², denizden yüksekliği 2.400 metredir. İlçenin kuzeyinde Van'ın Özalp İlçesi, güneyinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesi, batısında, Van'ın Gürpınar ilçesi, doğusunda ise Türkiye-İran sınırı bulunmaktadır. İlçe, kuzey-güneye doğru uzanan yüksek dağ dizileri arasındaki bir vadiye, İspiriz Dağı eteğinde kurulmuştur. İlçe ekonomisinin temelini hayvancılık ve İran ile yapılan ticaret oluşturmaktadır. İlçe bir bucak (Albayrak) ile 62 köy ve 70 mezradan oluşmaktadır. İlçe merkezinin toplam nüfusu 13.855, kırsal alan nüfusu ise 50.361 kişidir. Toplam nüfus 64.216'dır.

Tarım ve hayvancılık Başkale ilçesinde ön planda olan alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. İlçe özellikle büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık alanlarında önemli bir potansiyele sahiptir. İlçe tahıl ve nohut benzeri baklagillerin ekimi için uygun bir yapıya sahiptir. Ekildiğinde ilçenin ekonomisine ciddi katkı sağlama potansiyeline sahip patates, nohut gibi tarım ürünlerinin çiftçilere anlatılması ve bunların ekiminin özendirilmesi gerekmektedir. İlçe diğer bir geçim kaynağı olan hayvancılıkta da eğitimin verilmesi ve hayvancılık yapan kesimin özellikle zararlı böceklerle karşı bilgilendirilmesi ve ilçede yapılacak son teknolojik kesimhaneler faydalı olacaktır. Ayrıca yapılan çalışmalardan yola çıkarak ilçede yapılan arıcılık neticesinde yüksek verim ile bal elde edilmiştir. Van ilinin en yüksek bal verimi Başkale ilçesindeyken ne yazık ki üretim istenilen seviyede değildir. İlçede jeotermal kaynaklar bulunmakta fakat özellikle yol ve tesis olmaması kaynaklı genelde ilçe halkı faydalanmaktadır. Bu kaynaklara ulaşımın sağlanması ve gerekli tesislerin kurulması ilçenin turizm potansiyelini ortaya çıkaracaktır.

İlçenin tarihi ve kültürel yapısı düşünüldüğünde kültür turizmini artıracak adımların atılmasının, ilçeye getirisinin ne kadar büyük olacağını tahmin etmek zor değil. Yukarı Türbe, Travertenler, Vanadokya Peri Bacaları, Kızıl Kilise, Hüsrev Paşa Medresesi, Kalesi ve Türbesi, Kelekom Köprüsü benzeri alanların iyi değerlendirmesi gerekmektedir. İlçenin uzun vadede kalkınmasın önünü açmak için ilçede sanayileşmenin bir an önce başlaması ve ivmelenerek devam etmesi gerekmektedir. Özellikle ilçe hayvancılık ile alakalı sanayi kollarının gelişmesi açısından ciddi potansiyele sahiptir.

Ayrıca güneş enerjisi yatırımları için oldukça uygun tarım dışı arazileri bulunmaktadır. Bu bakımdan Başkale ilçesi tarım ve hayvancılığın yanı sıra enerji sektöründe de ön plana çıkmaktadır. İlçenin bir başka avantajı ise komşu ülke İran'a olan yakınlığıdır. Burası sınır ticareti faaliyetleri için oldukça müsait durumdadır. Bu yüzden ilçede kurulacak sanayi işletmeleri ürettiği malları kolayca İran'a ihraç edebilir. İlçe güneş enerjisi ve güneşlenme süresi noktasında Van'ın en verimli ilçesidir. Bu yüzden ilçe güneş tarlalarının kurulması açısından çok elverişlidir.

İlk olarak özel bir firma tarafından 15.976 adet panel ile Başkale GES; 8750.12kWp DC ve 3.918 kWe AC güç kapasitesine sahip olacak düzeyde bir Güneş Enerjisi Santrali projesi tasarlanmıştır. GES projesi tamamlandığında Van-Başkale için ciddi bir elektrik enerjisini ihtiyacını karşılayacaktır. Özet olarak ilçe tarım ve hayvancılık, ticaret ve lojistik, yenilenebilir enerji sektörlerinde ön plana çıkmaktadır.

Başkale İlçesinde Odamıza kayıtlı 189 faal işletme bulunmaktadır. Bunların 9 âdeti Anonim Şirket, 69 âdeti Limited Şirketi, 4 adedi Kooperatif ve 107 adet de gerçek kişi işletmesi olarak kayıtlıdır. Başkale Esnaf ve Sanatkarlar Odası'na kayıtlı esnaf sayısı 204'dür. Van Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı Dış Ticaret (Sınır Ticareti Belgesi) sahibi aktif Firma sayısı: 619

GELİNCİK SINIR TİCARET MERKEZİ'NİN DİĞER SINIR TİCARET MERKEZLERİ VE VAN MERKEZ'E OLAN MESAFESİ

Planlanan Gelincik Sınır Ticaret Merkezi Başkale İlçe Merkezi'ne 50 km mesafededir. Esendere Sınır Ticaret Merkezi'ne 170 km, Kapıköy Sınır Ticaret Merkezi'ne 170 km, Van Merkez'e ise 130 km mesafededir. Gelincik Sınır kapısı, Başkale Albayrak Beldesi Kocaköy- Gelincik mıntıkasında bulunmaktadır. Bu bölgede yaklaşık 30 köy bulunmaktadır. Albayrak, Atlılar, Kavurgalı, Aşalan, Ortayazı, Özpınar, Yavuzlar, Gelenler, Güvendik, Böğrüpek, Yurttepe, Uğurlu, Eşmepınar ve Yanal, Kocaköy bu köylerden bazılarıdır. Sınırın İran tarafında Kuzereş sınır kapısı bulunmaktadır. Sınır kapısının güvenliğini Gelincik Karakol Komutanlığı sağlamaktadır.

ULAŞIM DURUMU

Başkale-Van Merkez arasındaki şehirlerarası yoldan planlanan STM'ye 38 km mesafe bulunmaktadır. Bu yolun tamamı asfaltlanmıştır. STM noktasına yakın sınır bölgelerinde kışın yol zaman zaman kapanmaktadır. Ancak STM'ye yakın bir noktada yeni bir karakol kurulmakta, STM olmazsa bile bu karakol için yolun sürekli açık tutulması gündemdedir. 2024 yılının Kasım ayında açılışı yapılan Van Başkale Güzeldere Geçidi'nde bulunan 9 kilometrelik 32 virajları 4 kilometrelik varyant ve Güzeldere Tüneli ile geçiş güzergâhı daha konforlu hale gelmiştir. Böylece kış aylarında kar mücadelesinin yoğun olarak yapıldığı, ulaşımın güçlüğüle sağlandığı yol kesimini baypas ederek yüksek bir standarda kavuşmuştur. Ayrıca, Tünel ile 32 virajı ortadan kaldırıp, yol kotunu 230 metre aşağı çekerek ulaşım süresini 40 dakikadan 6 dakikaya düşürmüştür.

ALT YAPI DURUMU

STM kurulması planlanan noktada bir İran karakolu bulunmaktadır. Türkiye karakolu 5 km uzaklıktadır. Türkiye'ye ait bina, elektrik ve su hatları bulunmamaktadır. İran tarafının elektrik hattı bulunmakta, su naklinin yapılması işlemi ise bitmek üzeredir.

GÜVENLİK

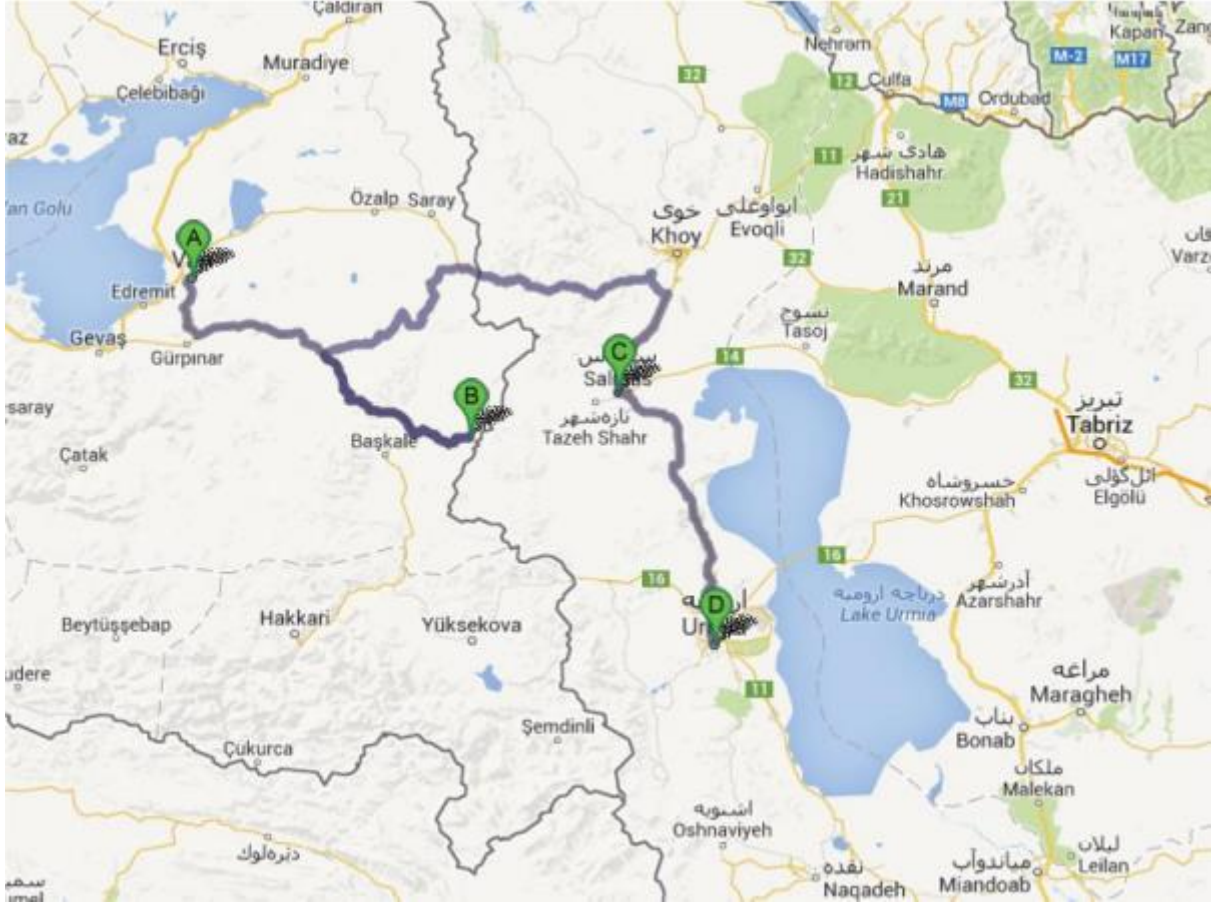
Türkiye tarafında 2 takım karakolu, 1 gözetleme noktası; İran tarafında 1 takım karakolu, 2 gözetleme noktası bulunmaktadır. Yörenin görece güvenli noktalarından biridir.

CAN GÜVENLİĞİNE KATKISI

İran, sınırları kontrol etmek konusunda son yıllarda oldukça kararlı davranmaktadır. Sınır boylarında kurulan karakol sayısında büyük bir artış meydana gelmiş, kaçakçılık yapan Türkiye vatandaşları için ölümle sonuçlanan olaylarda önemli bir artış olmuştur. STM açılmasının gerekliliğine bir neden olarak kaçakçılığın azaltılarak ölüm olaylarının azaltılması yetkililer ve vatandaşlar tarafından sıklıkla vurgulanmıştır.

DIŞ TİCARET YAPILABİLECEK İRAN KENTLERİ:

Sınırın İran Tarafında bölgeye en yakın kent Salmas kentidir. Başkale-Van-Saray Kapıköy-Salmas güzergâhı 250 km'dir. Sınır kapısının transit geçişlere ve ticarete açılmasıyla beraber bu mesafe yarı yarıya inecektir. Bunun yanında İran ülkesinde bölgeye yakın ve en gelişmiş kent olarak Urmiye ve Salmas kentleri bulunmaktadır.

Kaynak: Google Maps (A;Van, B; Gelincik S. K, C; Salmas, D Urmiye'yi ifade etmektedir.)

SALMAS KENTİ

Farsça Şahpur, Dilman, Dilmagan da denilen kent, İran'ın Batı Azerbaycan Eyaleti'ne dâhildir.

Coğrafi Konum: Merkezi Urmiye olan Batı Azerbaycan Otsan bölgesinin 12 şehrinden biri Salmas, kuzeyde Hoy şehri, doğuda Şabestar şehri ve Urmiye gölü, güneyde Urmiye şehri, batıda Türkiye'nin Van iliyle komşudur. Salmas, bir şehir merkezi ve yedi kırsal kazadan oluşur. Şehrin merkezi kuzeydeki dağlardan 20, güneydeki Karnıyarık dağına 10 ve güneybatıdaki Pirçavuş dağına 10 km uzaklıkta bulunan bir yayla üzerinde kurulmuştur. Bölgenin en yüksek dağı Erevel dağıdır. Bundan başka bölgede Kızıldağ, Sarıçiçek, Çimenler, Avgandağ, Palandöken ve Pirçavuş dağları bulunmaktadır. Şehrin yakınında Urmiye gölü bulunmaktadır. Kaynağını Türkiye ve İran arasında doğal sınır görevi yapan dağlardan alan Zolaçay nehri, şehrin güneyde 3 km uzağından geçer ve sulamalı tarıma imkan sağlar. Kentin, Eyaletin en büyük şehri olan Urmiye ile olan yol mesafesi 92 km'dir.

Nüfus Yapısı: İran'da 2006 da yapılan nüfus sayımına göre şehrin toplam nüfusu 79.560 kişidir. Nüfusun büyük bir çoğunluğunun Azerbaycan Türklerinden oluştuğu şehirde Kürt, Asurî ve Farslar da bulunmaktadır.

Ekonomisi: Şehrin geçim kaynaklarını tarım, hayvancılık, madencilik ve sanayi üretimi oluşturur. En önemli doğal kaynaklarını alçı taşı, kireç taşı, mermer taşı ve mozaik taşı oluşturur. Şehirde ayrıca mermer, kiremit, manganez ve boraks ocakları vardır. Şehrin başlıca tarımsal üretimi buğday, arpa, tütün, yağlı tohumlar, şeker pancarı, elma ve fındıktan oluşur. Salmas geçmişte ülkedeki kayısı üretiminin yapıldığı başlıca yerd. Hüsrev-Abad, Haftevan, Savra, Hanekah ve Köhneşehr'deki kuru kayısı fabrikaları İran'daki kuru kayısının esas kaynaklarından birini oluştururdu. Bu fabrikalarda üretilen kuru kayısı Almanya ve Rusya'ya ihraç edilirdi. Sanayi, doğal kaynaklara, tarım ürünlerine ve yerel hayvan yetiştiriciliğine bağlı olarak gelişmiştir. Hayvancılık şehrin iktisadi hayatında büyük bir ekonomik rol oynar. Günümüzde kürk işleme sanayinden başka süt ürünleri üretilip ihraç eden üç büyük fabrika vardır. Salmas'ın eldiven ve kilim dokuma gibi el işleri sanayi de vardır.

(Salmas)

URMİYE KENTİ

Urmîye, kadim bir şehirdir. Pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Öneminden dolayı çevresindeki medeniyetler ve milletler tarafından da tanınan her dilde farklı bir şekilde anılan bir şehirdi. İran'ın Batı Azerbaycan Eyaleti'nin yönetim merkezi olan şehirdir. Şehir bağlı olduğu eyaletin orta kısmında Urmîye Gölü ile Türkiye arasında, kendi adıyla anılan ovada kuruludur.

Coğrafi Konum: Urmîye'nin doğusunda Urmîye Gölü, batısında Türkiye ve Irak, kuzeyinde Salmas, güneyinde ise Uşnu yer alır. Nüfus Yapısı: Nüfusu 2006 nüfus sayımı verilerine göre 577.307 kişidir. Nüfusunun büyük bir çoğunluğu Azerilerden oluşmaktadır.

Ekonomisi: Kentin ekonomisinde petrol ürünlerinin payı çok yüksektir. Kentte büyük bir petrokimya kimya şirketi bulunmaktadır. Bu kentten İran'ın diğer kentlerine ve diğer ülkelere petrol ürünleri satışı yapılmaktadır. Bunun yanında tarım ve hayvancılığında yapıldığı kentte önemli doğal maden yatakları da bulunmaktadır. Bu yataklardan elde edilen madenler Urmîye ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır.

(Urmiye)

İRAN TARAFININ STM YE BAKIŞI

İran yetkilileri söz konusu noktada bir STM kurulması konusunda karar aşamasının ötesinde, gerekli altyapı çalışmalarını bitirmişlerdir. Pazar olarak tanımladıkları bir alanda asfalt dökülmüş, elektrik söz konusu noktaya kadar getirilmiştir. Kurulması planlanan Gelincik-Kuzereş STM, İran'ın Salmas kentine 30-40 km. mesafededir. Planlanan STM ile Salmas Kenti arasındaki yolun asfaltı bitirilmiştir. STM kurulması düşünülen noktada bir İran karakolu bulunmakta, yeni bir su hattı karakolun bulunduğu noktaya çekilmektedir.

İRAN'A SATILAN MAL ÇEŞİTLERİ

İran'a gönderilen mallar ise esnaf ve tacir ile yapılan görüşmelerde şöyle tespit edilmiştir: İplik, kablo, gelinlik, çiçek, çikolata, tekstil ürünleri, spor ayakkabı, kolonya, sabun, çorap, iç çamaşırı, kozmetik, kaset, kot, deterjan, çocuk bezi, şampuan, CD, şekerleme (kaliteli markalar). İran'dan satın alınan ve satılan mallar geniş yelpazede yer almaktadır. Mazot, benzin ve sigara gibi Sınır Ticareti kapsamında olmayan mallar olduğu gibi, Sınır Ticareti kapsamında yer alan birçok günlük yaşamda tüketilen mallarda bulunmaktadır.

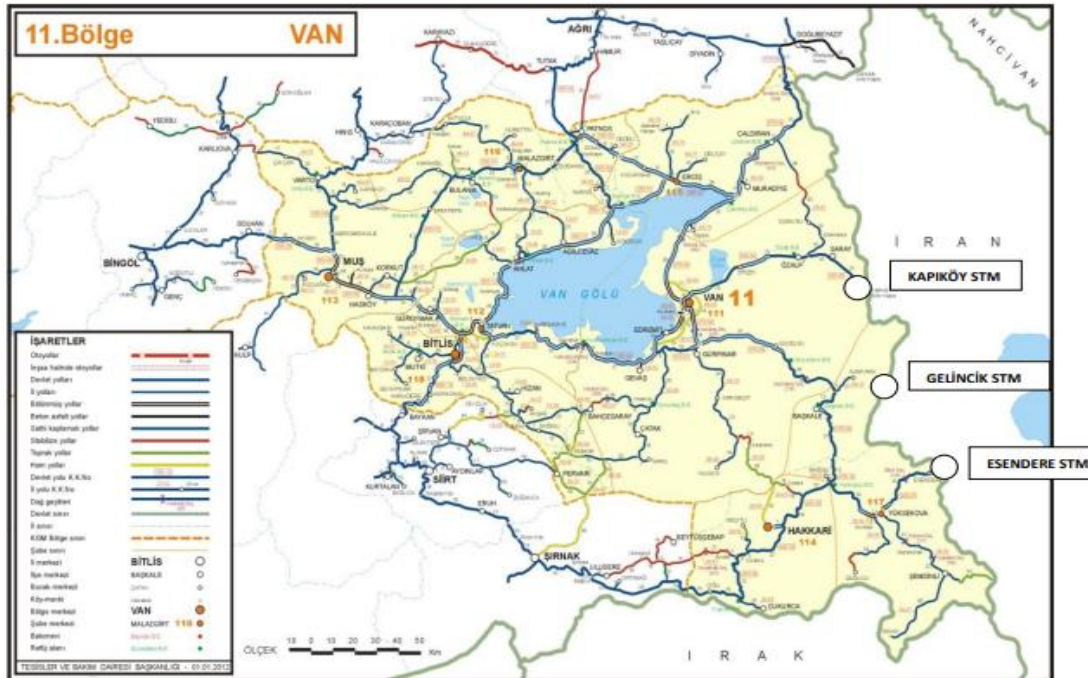
İRAN'DAN ALINAN MAL ÇEŞİTLERİ

İlçede İran ile ticaret yapan esnaf ve tacir ile yapılan görüşmelerde ve dükkânlarda yapılan gözlemlerde İran'dan getirilen mallar şöyle tespit edilmiştir: Fındık, fıstık, badem, diğer kuruyemiş, şekerleme, ceviz içi, araba parçaları, veteriner ilaçları, hurma, bahçe ilaçları, poşet ham maddesi, bal, mama, çay, kek, ampul, sigara, tespih, porselen tabak, hamur mayası, toz şeker, deterjan, sabun, kemer, sakız, yapıştırıcı, şampuan, elektrik sobası, kına, kürek, göz sürmesi, fötr şapka, cips, pirinç, esans, sıvı yağ, meyve ve sebzeler (muz, kivi, marul, limon, kavun, lahana)

GELİNCİK SINIR KAPISININ AÇILMASI İÇİN GEREKÇELER

- ❖ Ülke dış ticaretine katkıda bulunmak
- ❖ Bölge ihtiyaçlarını kısa sürede ve ucuza temin etmek,
- ❖ Kaçakçılık faaliyetlerinin azaltılması,
- ❖ Bürokratik işlemlerin azaltılması ile dış ticaret hacminin geliştirilmesini sağlamak,
- ❖ Bölge halkının refah düzeyini yükseltmek,
- ❖ İstihdamı arttırmak,
- ❖ Sınır ticareti yoluyla dış ticaretle uğraşan müteşebbis ruhunun oluşumuna katkıda bulunmak,
- ❖ Bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmak,
- ❖ Bölgede çok sayıda bulunan tarihi ve turistik mekanlara yabancı ziyaretçi gelmesini sağlamak,
- ❖ Sağlık Turizmini geliştirmek.

Sosyal Katkılar: Sınır ticaretinin katkılarından biri ülkede coğrafi ya da farklı nedenlerden dolayı üretilmesi mümkün olmayan ürünlerin sınır ülkelerinden getirilmesi, darboğazların kolaylıkla aşılabilmesi ve göçü engelleyecek olmasıdır. Bu sayede etkin işgücü bölge de kalacaktır. İnsanların farklı kültürlerle etkileşime girmesi bölgeye önemli bir kültürel zenginlik katacaktır. Bu gerekçelerle Başkale Gelincik Sınır Kapısı ve Sınır Ticaret Merkezinin hayata geçirilmesi bölgeye ve ülkemize önemli katkılar sunacağını düşünüyoruz.

(Gelincik Kapısı)

BÖLGE HALKININ BEKLENTİLERİ:

Başkale ilçe ve köy halkı Gelincik Sınır Kapısı'nın açılmasını şehirleri ve bölgeleri açısından çok önemli görmektedirler. Geçimlerini sadece hayvancılığa bağlamak istemeyen bölge halkı, sınır kapısının açılmasıyla ilçenin refah düzeyinin artacağını, ilçenin önemli bir sorunu olan işsizliğin bir nebze olsun hallolacağını, bölgeye yatırımların artacağını, işsizlikten kaynaklanan göçün biteceğini belirtmektedirler.

Kapının açılmasıyla sınır ticareti kapsamında Van iline verilen kotanın bir bölümünün, Gelincik Sınır Kapısı'nın yetkilendirilmesiyle bu kapı üzerinden gerçekleştirmek ve bölgeye bir ticari canlılık kazandırmak istemektedirler.

2023 YILINDA VAN'IN İRAN ÜZERİNDEN SINIR TİCARETİ KAPSAMINDA Kİ İTHALAT VERİLERİ

SIRA	EŞYA CİNSİ	G.T.İ.P. NO	BİRİM CİF DEĞERİ \$ (USD)	MİKTAR (KİLOGRAM)	DAĞITIMDAKİ TOPLAM KIYMETİ (USD)
1	KARPUZ	080711000000	300	6.358.000	1.907.400,00
2	KAVUN	080719000000	180	216.000	38.880,00
3	BUĞDAY NIŞASTASI	110811001000	500	1.218.000	609.000,00
4	KIRMIZI BİBER	090421900011	2.550	632.500	1.612.875,00
5	SALÇA	200290910000	1.500	818.000	1.227.000,00
6	NANE (DİĞERLERİ)	121190860023	1.900	49.800	94.620,00
7	HURMA	080410000000	1.100	484.000	532.400,00
8	KIRMIZI BİBER	090422000011	3.400	21.000	71.400,00
9	GLİKOZ (GLİKOZ VE GLİKOZ ŞURUBU)	170230100000	725	200.000	145.000,00
				TOPLAM	6.238.575,00 \$

İran'dan Yapılan Sınır Ticareti Verileri

2023 yılına baktığımızda; İran'dan 2021/4874 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararına istinaden sınır ticareti kapsamında 9 kalem ürün de toplamda 6 milyon 238 bin 575 dolarlık bir ithalat gerçekleştirildiği, 2024 yılında ise 15 kalem ürün için 12 milyon 343 bin 900 dolarlık bir ithalat gerçekleştiği görülmüştür.

2024 yılında ki ithalat rakamları 2023 yılına oranla %97,86'lık bir artış göstermiş ve sınır ticaretinin önemini ortaya çıkarmıştır. Eldeki verilere istinaden Gelincik Sınır Kapısı'nın 4874 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararındaki sınır ticareti kapsamındaki yetkili gümrük kapıları arasında yer almasıyla sınır ticaretinin daha da artarak gelişimine katkılar sağlayacağı ön görülmektedir.

Sınır ticareti kapsamında genelde kuru yemiş, gıda ürünleri yaş sebze ve meyve ürünlerinin ithalatı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Gelincik Kapısının dahil edilmesiyle, ürün çeşitliliğinin artacağı, taşıma giderlerinin azalacağı ve ihtiyaç maddesi olan ürünlerin ilk elden insanlara daha uygun fiyatlarla ulaşabileceği gibi bölge insanına çeşitli faydalar da sağlayacaktır.

2024 YILINDA VAN'IN İRAN ÜZERİNDEN SINIR TİCARETİ KAPSAMINDA Kİ İTHALAT VERİLERİ:

SIRA	EŞYA CİNSİ	G.T.İ.P. NO	BİRİM CİF DEĞERİ \$ (USD)	MİKTAR (KİLOGRAM)	DAĞITIMDAKİ TOPLAM KIYMETİ (USD)
1	KARPUZ	080711000000	300	6.644.600	1.993.380,00
2	KAVUN	080719000000	180	973.000	175.140,00
3	BUĞDAY NIŞASTASI	110811001000	500	1.516.500	758.250,00
4	KIRMIZI BİBER KURUTULMUŞ	090421900011	2.550	92.500	235.875,00
5	BADEM İÇİ (DİĞERLERİ)	080212900000	6.900	169.800	1.171.620,00
6	CEVİZ (KABUKLU)	080231000000	3.500	476.900	1.669.150,00
7	HURMA	080410000000	1.100	1.522.000	1.674.200,00
8	KIRMIZI TOZ BİBER	090422000011	3.400	524.800	1.784.320,00
9	KABUKSUZ (ceviz içi)	080232000000	6.500	17.500	113.750,00
10	KİVİ	081050000000	700	575.000	402.500,00
11	GLİKOZ	170230900000 170230500000	725	857.000	621.325,00
12	GLİKOZ ŞURUBU	170240100000	645	422.000	272.190,00
13	BAŞ MARUL	070511000000	400	1.485.000	594.000,00
14	LAHANA KARA DİĞERLERİ	070490900000	850	472.000	401.200,00
15	KIRMIZI LAHANA (TAZE-SOĞUTULMUŞ)	070490100012	250	1.908.000	477.000,00
				TOPLAM	12.343.900,00 \$

Not: 2023 ve 2024 Yılı Sınır Ticareti Kapsamındaki İthalat Rakamları, Tek Pencere Portal Sistemi (TPS) Onay Verilerine İstinaden Hazırlanmıştır.

Hazırlayan: Mesut TUNÇDEMİR